

BS/69/2013

**O MAMIE I TACIE –
KILKA WSPOMNIEŃ Z DZIECIŃSTWA**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2013 roku

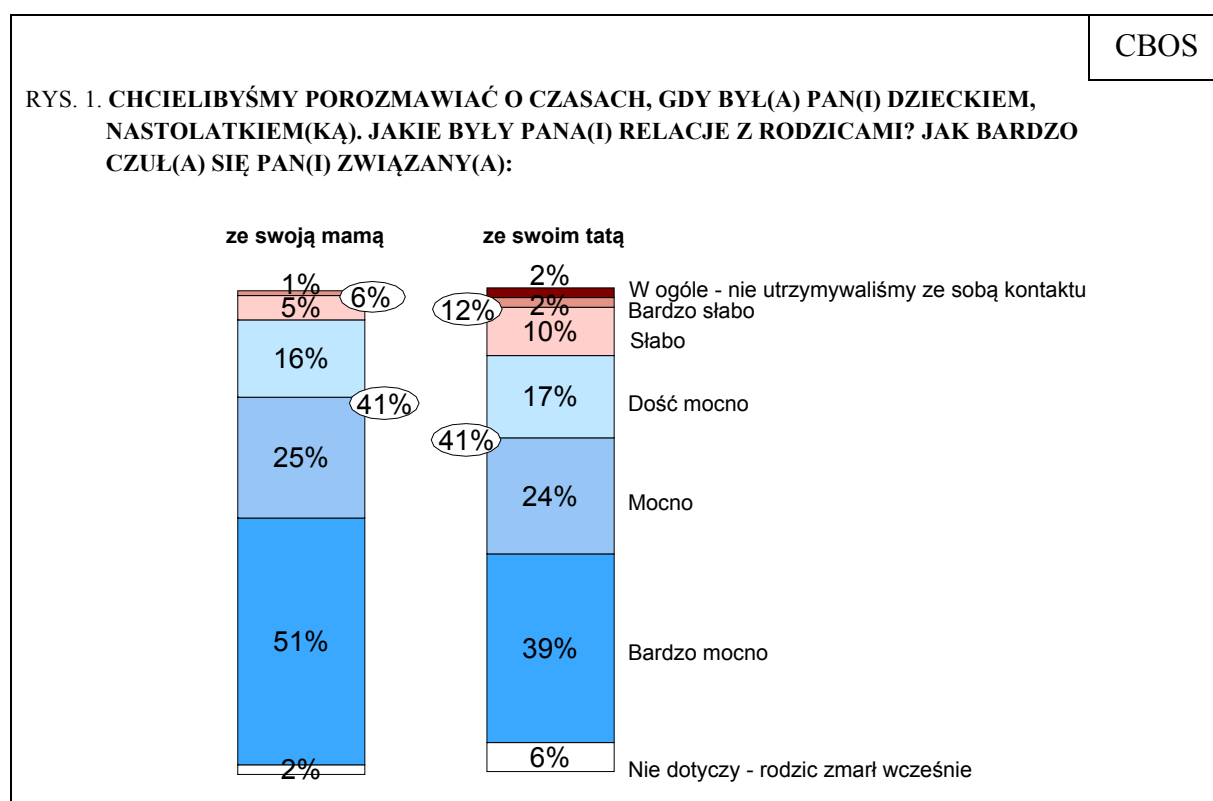

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Wkrótce będziemy obchodzić Dzień Matki, Dzień Dziecka i Dzień Ojca. Z tej okazji w ostatnim sondażu¹ zadaliśmy Polakom kilka pytań dotyczących ich relacji z rodzicami. Odpowiadając na nie respondenci odbywali sentymentalną podróż w czasie – interesowały nas bowiem nie tyle obecne stosunki rodzinne, ile te zapamiętane z czasów, gdy byli dziećmi, nastolatkami.

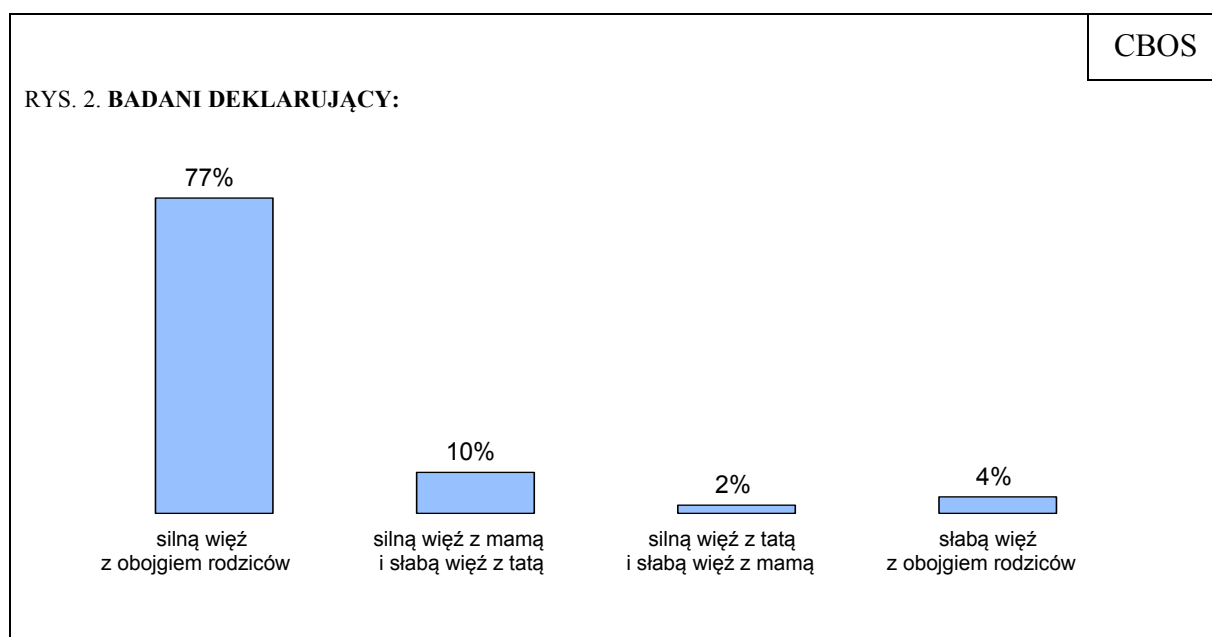
WIĘZI RODZINNE

Przywiązanie Polaków do rodziców jest duże i powszechne. W pamięci niemal wszystkich badanych (92%) zapisała się silna więź z mamą, w tym połowa (51%) określa ją jako bardzo mocną. Nieco więcej powściągliwości można dostrzec w ocenach stosunków z ojcami – ciepłe relacje z tatą zapamiętało cztery piąte respondentów (80%).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (276) przeprowadzono w dniach 9–15 maja 2013 roku na liczącej 1101 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Dominująca grupa ankietowanych (77%) twierdzi, że w dzieciństwie i wczesnej młodości miała dobre stosunki z obojgiem rodziców. Co dziesiąty respondent (10%) czuł silną więź z mamą, a słabą z tatą. Nieliczni deklarują sytuację odwrotną (2%) lub słaby kontakt zarówno z matką, jak i z ojcem (4%).

Silną więź wskazują odpowiedzi „dość mocno”, „mocno” i „bardzo mocno”, a słabą więź – odpowiedzi „słabo”, „bardzo słabo” oraz „w ogóle nie utrzymywaliśmy ze sobą kontaktu”. Procenty nie sumują się do 100, ponieważ pominięto odpowiedzi respondentów deklarujących, że co najmniej jeden rodzic zmarł wcześniej (7%)

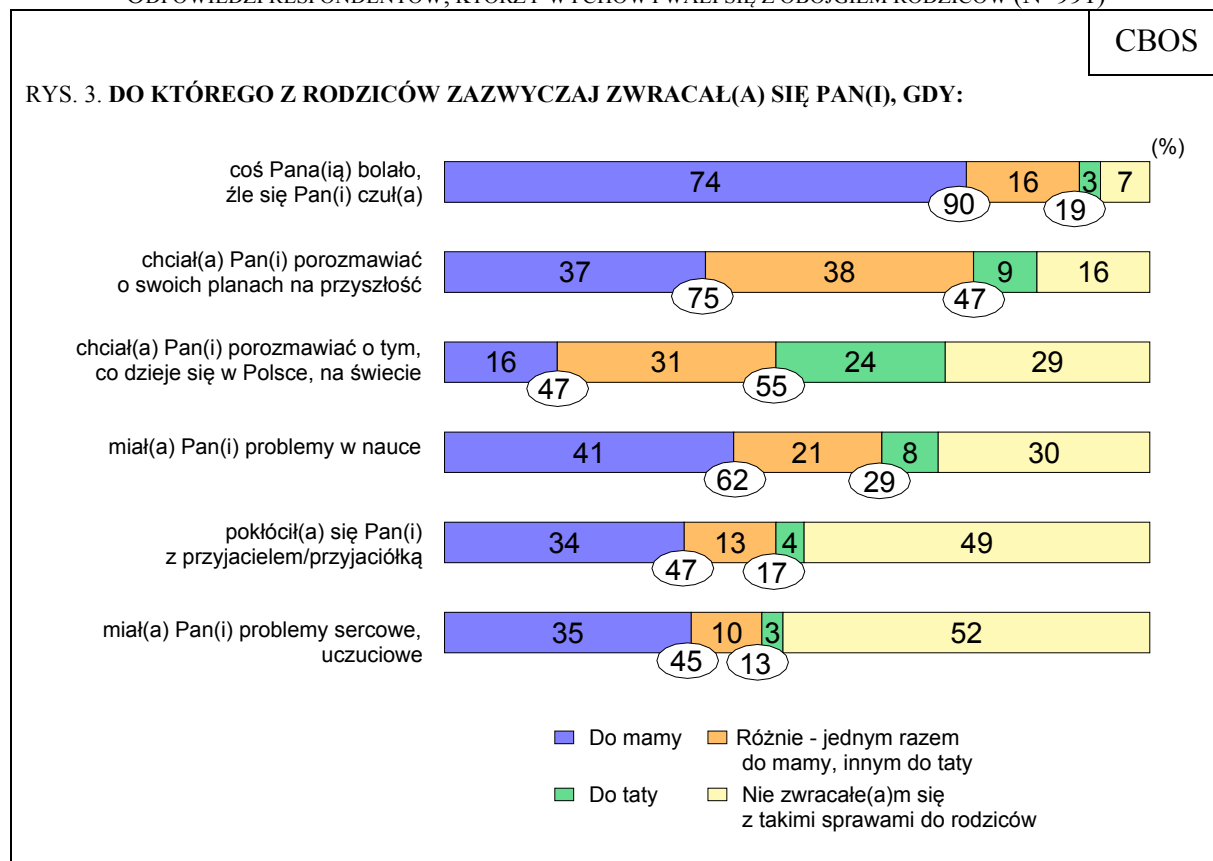
Oceny relacji z rodzicami są ze sobą powiązane – badani deklarujący silniejszą więź z mamą mają skłonność do lepszej oceny kontaktów z tatą i na odwrót ($r = 0,52$; $p < 0,001$). Współzmiennność opinii nie oznacza jednak takiej samej temperatury wspomnień – stosunki z matką zazwyczaj są postrzegane lepiej niż relacje z ojcem ($t(1013) = 10,081$; $p < 0,001$).

Poczucie bliskości z mamą i z tatą jest słabo zróżnicowane społecznie. Silnej więzi z rodzicami sprzyja zaangażowanie religijne. Relacje z ojcami chłodniej wspominają badani rzadziej praktykujący religijnie, mieszkańcy większych aglomeracji i młodszy respondenci. Ci najmłodszy częściej niż pozostali deklarują też słaby kontakt z obojgiem rodziców (zob. tabela aneksowa).

MAMA KONTRA TATA

Silniejszą więź z matkami można tłumaczyć większą ich obecnością w życiu badanych. Prawie wszyscy ankietowani, którzy wychowywali się z obojgiem rodziców (90%), rekonstruując swoje dzieciństwo przyznawali, że zazwyczaj zwracali się do mamy, gdy źle się czuli, coś ich bolało – trzy czwarte (74%) twierdzi wręcz, że w takich sytuacjach szukali pomocy wyłącznie u niej. Większość respondentów konsultowała z mamą plany na przyszłość (75%) i mówiła jej o problemach w nauce (62%). Jedynie w odniesieniu do rozmów na temat sytuacji w kraju i na świecie deklarowano nieco większą aktywność ojców niż matek (55% wobec 47%). Połowa badanych nie zwracała się rodzicom z problemów sercowych, uczuciowych (52%) oraz nie opowiadała o kłótniach z przyjaciółmi (49%). Ci, którym się to zdarzało, częściej mówili o nich matce niż ojcu.

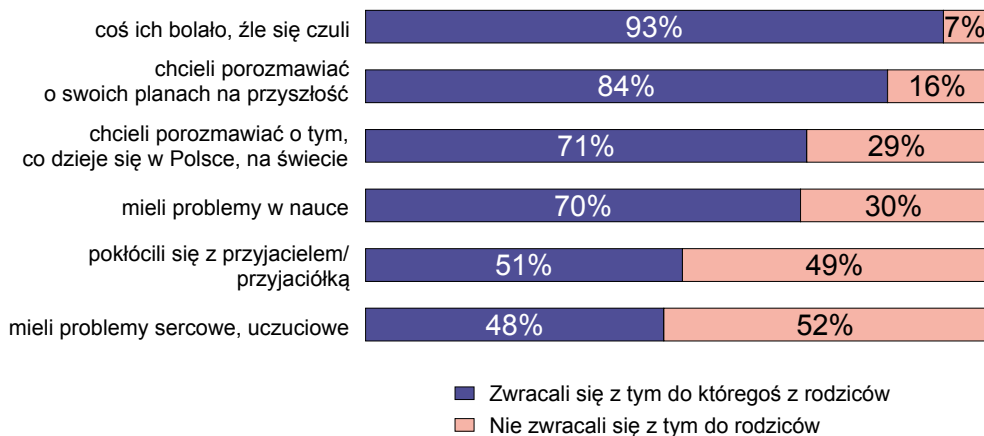
ODPOWIEDZI RESPONDENTÓW, KTÓRZY WYCHOWYWALI SIĘ Z OBOJGIEM RODZICÓW (N=991)

ODPOWIEDZI RESPONDENTÓW, KTÓRZY WYCHOWYWALI SIĘ Z OBOJGIEM RODZICÓW (N=991)

CBOS

RYS. 4. RESPONDENCI DEKLARUJĄCY, ŻE GDY:

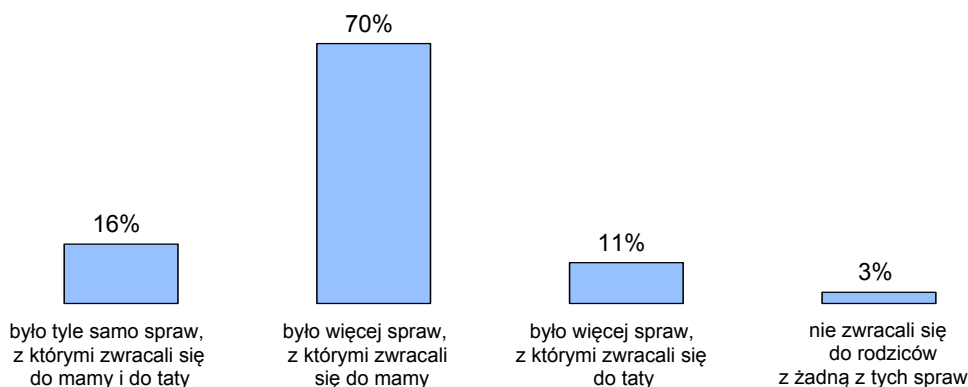

Odpowiedzi ankietowanych pozwalają przypuszczać, że w czasach, gdy byli dziećmi, nastolatkami, najczęściej zwracali się ze swoimi problemami do mamy – 70% respondentów omawiało więcej kwestii z matką niż z ojcem. Co szósty badany (16%) angażował w swoje sprawy oboje rodziców w równym stopniu, a co dziewiąty (11%) miał większe oparcie w tacie niż w mamie. Tylko 3% respondentów rozwiązywało swoje problemy bez udziału rodziców.

ODPOWIEDZI RESPONDENTÓW, KTÓRZY WYCHOWYWALI SIĘ Z OBOJGIEM RODZICÓW (N=991)

CBOS

RYS.5. RESPONDENCI DEKLARUJĄCY, ŻE:

Dzieciństwo najczęściej kojarzy się z beztroską, radością. To jedyny w życiu czas, kiedy nasz los zależy niemal całkowicie od innych osób – rodziców. Wyniki sondażu potwierdzają doniosłą rolę matek i ojców. Prawie wszyscy Polacy dobrze wspominają swoje relacje z rodzicami. Szczególny sentyment wśród respondentów budzą mamy, które częściej pełniły rolę powierniczek pierwszych sekretów, były proszone o pomoc i służyły radą w małych-dużych dziecięcych sprawach.

Opracowała
Natalia HIPSZ

Tabela 1

		Respondenci deklarujący:					Liczba osób
		silną więź z obojgiem rodziców	silną więź z mamą i słabą więź z tatą	silną więź z tatą i słabą więź z mamą	słabą więź z obojgiem rodziców	że co najmniej jeden rodzic zmarł wcześniej	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		77	10	2	4	7	1101
Płeć	Mężczyźni	78	10	1	3	7	533
	Kobiety	75	10	3	4	7	568
Wiek	18-24 lata	74	15	2	7	2	130
	25-34	79	11	2	4	4	223
	35-44	75	10	2	4	8	187
	45-54	76	12	1	3	8	181
	55-64	78	7	3	2	9	191
	65 lat i więcej	76	5	3	2	15	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	79	7	2	3	9	434
	Miasto do 20 tys.	75	10	3	5	7	164
	20-100 tys.	76	11	1	4	7	210
	101-500 tys.	73	10	3	4	9	178
	501 tys. i więcej mieszk.	73	16	4	2	5	116
Wykształcenie	Podstawowe	73	9	3	3	13	239
	Zasadnicze zawodowe	79	9	2	4	7	276
	Średnie	78	10	2	3	6	369
	Wyższe	74	11	2	5	8	217
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	74	13	2	3	7	115
	Średni personel, technicy	87	11		2		42
	Pracownicy adm.-biurowi	76	8	2	5	9	64
	Pracownicy usług	79	8	2	4	7	86
	Robotnicy wykwalifikowani	77	11	2	3	7	129
	Robotnicy niewykwalifik.	68	15	1	10	6	63
	Rolnicy	87		3	2	8	56
	Pracujący na własny rach.	91	2	2	3	2	41
Bierni zawodowo	Renciści	78	10	1	3	8	72
	Emeryci	74	7	3	2	14	215
	Uczniowie i studenci	80	15	3	1		73
	Bezrobotni	73	14	3	4	6	84
	Gospodynie domowe i inni	69	10		8	13	61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	69	16	2	5	7	169
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	78	11	3	3	5	78
	sekt. prywat. poza rolnict.	82	8	1	3	6	274
	prywatnym gosp. rolnym	88		3	2	7	59
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	72	14	2	5	8	159
	501-750	71	9	2	7	11	117
	751-1000	75	11	2	6	7	146
	1001-1500	81	8	1	1	8	165
	Powyżej 1500 zł	79	9	2	4	7	211
Ocena własnych war. mater.	Złe	70	11	2	4	14	154
	Średnie	78	9	2	3	8	511
	Dobre	78	10	3	4	6	436
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	84	6		2	8	65
	Raz w tygodniu	80	7	1	2	8	516
	1-2 razy w miesiącu	78	10	3	3	7	166
	Kilka razy w roku	72	14	2	5	7	223
	W ogóle nie uczestniczy	66	14	6	7	8	130
Poglądy polityczne	Lewica	72	11	2	4	12	195
	Centrum	78	8	3	4	8	382
	Prawica	77	9	2	3	8	259
	Trudno powiedzieć	78	12	2	3	5	265